İskoç Riti'nin Bazı Gerçekleri

Murat Özgen Ayfer

Öteden beri Masonluğun tarihsel gerçeklerinin, araştırmacı masonların anlattığı gibi olduğuna inanagelmişizdir. Doğruluklarından kuşku duymamışızdır. Oysa bunların birçok yanlışı vardır. Bunlardan çoğu kaynakçaların yanlış seçilmesinden ya da kaynakçalardaki yanlışlıklardan ileri gelir; bunlardan bazısı amaçlıdır.

Genel olarak tüm tarihsel bilgilerde ***"gerçek"*** denilerek önümüze konulmuş olan birçok şeyin aslında yer yer uydurmacalardan oluştuğu sonradan anlaşılır. Tarihçi ya da yazar, zamanında belgelenememiş olan birtakım boşlukların öylece kalmasından hoşlanmamış; bunları kendi varsayımlarıyla doldurmuştur. Biz de o varsayımları tarihsel gerçeğin bir parçası diye kabulleniriz. Üstelik bu kadarla da kalmaz ***«Gerçek budur.»*** diyerek başkalarını da bunlara inandırmaya girişiriz.

Tarihsel veriler bakımından hiçbir zaman bir şeyden "başkalarına oranla daha doğru" diye söz edilemez. Ancak "gerçek" ile "varsayım" bulunabilir. Genellikle, aralarında çelişkiler olan farklı kaynakçaların ortak noktalarının "doğru" olduğu benimsenir. Fakat belki de asıl bu ortak noktalar yanlıştır.

Tarih bir pozitif bilim dalı olamamıştır. Çünkü deneye, sınamaya gelir yanı yoktur. Olaylar yinelenmez; ancak benzerleri görülür. Özellikle belgelere çok önem verilir. Fakat eskiden kalma belgelerin ne denli gerçekleri yansıttıkları kuşkuludur. Birçok tarihsel belgenin sansürden geçtiği, beğenilmeyen yanlarının çıkarıldığı ya da uygun görüldüğü biçimde değiştirildiği, bu yapılamazsa yok edildiği bilinir.

***

Spekülâtif Masonluk, 1717 yılında **Londra Büyük Locası**'nın kuruluşuyla düzenli bir örgütsel yapıya kavuşmuştu. Aradan birkaç yıl bile geçmeden Kıta Avrupası'nda localar kurulmasına başlanmıştı. Üstelik başta Fransa olmak üzere Kıta Avrupası'nda kurulan localar, "salt spekülâtif" nitelikliydi.

Masonluğun İngiltere'de düzenlenmiş olan ritüelik kapsamı Fransa'da pek yetersiz bulunmuştu. Masonluktaki **"yüksek dereceler"** olgusunun doğmasının birkaç nedeni vardır ama çoğu masonik araştırıcılar bu nedeni öncelikli tutar.

Yüksek derecelerden söz edince ortaya **"rit"** konusu çıkar. Masonlukta yüksek dereceler olmayınca, bir ritin varlığından söz etmek zorlaşır. Çünkü simgesel dereceler her uygulamada birbirine pek benzer. Farklılık yüksek derecelerde belirginleşir.

Özellikle 18. yüzyılın ikinci yarısında, gene başta Fransa olmak üzere Kıta Avrupası'nın çeşitli yerlerinde birçok mason riti kurulmuştur. Bunlardan çoğunun yaşamı pek kısa sürmüş, ancak birkaçı tutarlı olmuş ve günümüze kadar gelebilmiştir. Günümüzde dünya yüzünde en yaygın olarak uygulanan mason riti niteliğini taşıyan **Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti** de bunlardan biridir.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti sıfırdan kurulmamıştır. 1761 yılında Fransa'da kurulan **Yetkinleşme Riti**'nin ritüelik kapsamı üzerine oturtulmuştur. Yetkinleşme Riti'nin oluşumunda ise 20 yılı aşan bir gelişim süreci vardır. 1738 yılında Fransa'nın Bouillon kentinde **Andrew Michael Ramsay** tarafından kurulmuş olan ilk mason ritinden kök almıştır.

Ramsay kimdir?... Onun yaşam öyküsünü her masonik ansiklopedide bulabilirsiniz. Burada, bir tek özelliğine değinelim:

Masonik yazında ondan yer yer ***"Şövalye Ramsay"*** olarak söz edilir. Oysa Ramsay hukukçudur. Şövalyeliği nereden geliyor?

Kimileri onun bir Rozikrusiyen olduğunu, bu nedenle "şövalye" olarak anıldığını ileri sürmüştür. Bu yanlıştır. Ramsay'ın bir Rozikrusiyen olup olmadığı bilinmemektedir. Rozikrusiyenler ile yakın ilgisi olan **Filadelfiyalılar Tarikatı**'nın üyesidir ama bu ikisi aynı şey değildir. Kaldı ki, Rozikrusiyenler hiçbir zaman "şövalye" olarak anılmamıştır. Sonradan mason ritlerinde ortaya "Rozkrua Şövalyesi" diye bir derece çıkarılmıştır. Bir diğer deyişle Rozikrusiyenlik ancak Masonlukta şövalyelik ile bağdaştırılmıştır. Bu ise Ramsay'dan çok sonradır. Ramsay, 1715 yılında, **"Saint Lazarus"** adlı bir tarikata girmiştir. Bu tarikatın üyeleri "şövalye" olarak anılır.

St. Lazarus Tarikatı 13. yüzyılda Fransa'nın Orléans kentinde kurulmuştur. Katolik Kilisesi tarafından tanınmamıştır. Zaten bu tarikatta benimsenen inanç ilkeleri böyle bir tanımaya engeldir. Çünkü bunlar **Kathar inancı** ile bağdaşır. Dolayısıyla St. Lazarus bir ***"gizli tarikat"*** olmak zorunda kalmıştır. 14. yüzyıl başlarında Tapınak Şövalyeleri Tarikatı ortadan kaldırılınca, bir tür ***"Şövalyelik Tarikatı"***na dönüştürülmüştür.

Bu tarikatın adını aldığı **Lazarus** *(Lazar)*, İsa'nın yakınlarından biridir. Hıristiyanlığın oluşumundan önce *"simgesel ölüm ve yeniden doğuş"* inancı üzerine kurulu bir öğreti kurmuştur. Bu öğreti, **Essenler'**in öğretisiyle bağdaşır; birçok bakımdan **Antik Misterler** ile benzeşir. Tarih boyunca birçok efsaneye konu olmuş ***"Kutsal Çanak"*** da Saint Lazarus Tarikatı'nın öğretisi kapsamında önemli bir yer tutar.

Andrew Michael Ramsay, 20 Mart 1737 günü ***"Paris Büyük Locası"***nın yeni büyük üstadının göreve getirme töreninde "büyük sözcü" nitelini taşıyarak verdiği söylev ile ün kazanmıştır. Bu söylevin kapsamında, özellikle Fransa'nın ileri gelenlerince duyulup öğrenilmesi yararlı görülmüş olan şeyler vardır. Amaç, Masonluğa bambaşka bir içerik ve çehre kazandırma girişimine yandaş ve destek sağlamaktır.

Bu söylevinde Ramsay bir "dünya devleti" tasarımını dile getirir. Masonluğun kökenini "Haçlılar"a bağlar. Açıkça **"Tapıonakçılar"** terimini kullanmaz ama tüm konuşmasında onlardan söz ettiği bellidir. Katolik Kilisesi'nin dogmalarıyla çelişkili, Saint Lazarus Tarikatı'nın ilkeleriyle bağdaşan bir inanç yaklaşımını ortaya koyar. Tarihsel süreçte Masonluğu Haçlı Seferleri ile başlatır, adına değinmeden Tapınakçılar kanalıyla İskoçya'ya getirdiği Masonluğun başına **Stuartlar**ı yerleştirir.

Bu söylevin ardında dehşetli bir dinsel ve politik eğilim vardır. Nitekim bundan hemen sonra Roma Katolik Kilisesi Masonluğu aforoz ederken, İngiltere Büyük Locası da Fransa'daki masonlarla bağlarını koparıp Masonlukta **"yüksek dereceler"** diye bir olgunun oluşturulmasına şiddetle karşı çıkmıştır.

Tapınakçılar ya da Tapınak Şövalyeleri, Orta Çağ sonlarının askerî ve dinsel nitelikli bir tarikatıdır. Bu yalnızca bir tarikat değil, bir örgüttür. 13. yüzyılda, tüm Hıristiyan dünyasının en etkili ekonomik gücü haline gelmiştir.

Tapınakçıların tarihçesinde -özellikle kuruluş yıllarına ilişkin bölümlerinde- bilinmezler ya da pek gizli tutulmuş olan birtakım sırlar vardır. Tarihçiler, bu tarikat hakkında çok şey yazmıştır ama ilk kuruldukları sıralardaki etkinliklerinden söz eden yoktur. Bu konunun en ilginç yanı, o sıralarda Kudüs'te kralın sarayında görevli olan bir kronolojistin yazdıkları arasında Tapınakçılar hakkında hiçbir bilgi verilmemiş olmasıdır.

Tapınak Şövalyelerine, karargâhlarını kursunlar diye bir zamanlar üzerinde **Süleyman Mabedi**'nin yapılmış olduğu tepenin verildiği biliniyor. Fakat orada yıllarca ne yapmış olduklarını hiç kimse bilmiyor. Ama kuruluşlarından dokuz yıl sonra bu örgütün ünü birdenbire tüm Avrupa'yı sarıveriyor. Gittikleri her yerde krallar gibi karşılanıyorlar.

Tapınakçılar ne yapmış da böylesine saygı görmeyi hak etmiş?... Yoksa pek bir şey yapmamışlar ama bir şey mi bulmuşlar?... Bir şey bulmuşlarsa, acaba bu ne olabilir?... Birtakım efsanelerde değinilen ***"Süleyman'ın hazinesi"*** mi?... Tarih boyunca Süleyman Mabedi'nin kalıntılarını hallaç pamuğuna çevirmiş olan birçok insanın bu hazineyi bulamamış olmasına karşılık Tapınakçılar nasıl olmuş da bulmayı becermiş?.... Başkaları yanlış yerleri kazmış da onlar doğru yeri mi keşfetmiş?... Yoksa, bulmuş oldukları bu "şey" özdeksel değerinden çok tinsel değer taşıyan bir nesne mi?... Bu şey ***"Kutsal Çanak"*** olabilir mi?... Yoksa çok önemli bir ***"gizli bilgi"*** mi?

Bunlar, Tapınakçılar hakkında yanıtları verilemeyen sorulardan yalnızca birkaçıdır.

Ramsay, 1737 yılındaki ünlü söylevinden kısa bir süre sonra İskoç Riti'ni kurduğunda Masonluğun kökenine Tapınakçıları yerleştirirken, 13. yüzyılın bu dehşetli politik ve ekonomik gücünü canlandırmayı mı hedeflemiştir?

Tapınak Şövalyeleri Tarikatı, 14. yüzyıl başlarında Papa ile **Fransa Kralı Güzel Filip**'in iş birliği sonucunda ortadan kaldırıldı. Tapınak Şövalyeleri'nin ileri gelenlerinin hemen hemen hepsi tutuklandı. Fakat hazineleri bulunamadı.

Birçok Avrupa ülkesi Fransa'dan kaçmayı başaran Tapınak Şövalyelerinin bağrına bastı. Katolik Kilisesi'nin aforoz etmiş olduğu İskoçya Kralı **Robert Bruce** ise bu şövalyelere açıkça kucak açtı. Tapınakçıların arta kalanlarının büyük bir bölümü İskoçya'ya yerleşti. Hatta hazinelerinin bile İskoçya'ya kaçırılmış olduğuna dair bir varsayım vardır.

***

Orta Çağ başlarında Merovenj hanedanı, Avrupa'nın en güçlü devletini kurmuştu. **Merovenjler**, özgün olarak Galyalıydı; bir diğer deyişle **"Kelt"** kökenliydi. Dolayısıyla, İskoçlar ile aralarında çok eski tarihlere dayanan bir kan bağı vardı.

Yakın geçmişimizde, 19. yüzyıl sonlarında yapılmış birtakım soy ağacı çizimleri gün ışığına çıkarıldı. Bunlardan birine göre, Birinci Haçlı Seferi sonunda Kudüs'ün Hıristiyanların eline geçmesini sağlamış olan **Godfroi de Bouillon**'un soyunun **Merovenjler**e kadar uzandığı görülüyor.

Merovenjler, bir saray oyununa gelmiş, egemenliği yanlarında çalışan kâhyalarına kaptırmışlardı. 8. yüzyılda Frankların tahtını ele geçiren kâhyalar bir diğer soylu aile oluşturmuştu. Bunlar da **Karolenjler** olarak anılır.

19. yüzyıl sonlarında düzenlenmiş olan "soy ağacı" çizimlerinde, birçok ünlü Avrupa ailesinin kökeninin Merovenjlere kadar uzandığı görülür. Bunlardan özellikle **Lorraine** ve **Guise** aileleri pek önemlidir. Çünkü bu iki aile, Fransa tahtına sahip olabilmek amacıyla yüzyıllarca entrikanın her türünü çevirmiştir.

Bu amaçla 11. yüzyıl sonlarında kurulmuş bir gizli örgüt vardır. **Prieuré de Sion** adlı bu örgüt, tarih boyunca Orta Avrupa'yı sarmış olan çeşitli olayların hemen hemen hepsinde arka plânda yer almıştır. Bu örgüt, **Godfroi de Bouillon** tarafından Birinci Haçlı Seferi'nden on yıl kadar önce kurulmuştur.

Bouillon Dükü Godfroi**,** Haçlı Seferi'ne çıkmadan önce Avrupa'daki tüm varını yoğunu elinden çıkarmıştır. Çünkü Kudüs'e geri dönmemek üzere gitmektedir. Kudüs'ü ele geçirince, ordugâhını **Siyon Tepesi**'nde kurmuştur.

Tüm bunlar neyi gösterir, neyi anlatır?... Bu soruyu yanıtlayabilmek için, tarihin daha eski dönemlerine uzanmak gerekiyor.

Soy ağacı çizimlerine göre Merovenjlerin aile kökeni İsrailoğullarının **Benjamin** kabilesine kadar uzanır. Tevrat'ta anlatıldığına göre; kutsal topraklar İsrailoğullarının 12 kabilesi arasında paylaştırılırken, Kudüs ve dolayları Benjaminlere verilmişti. M.Ö. 6. yüzyılın ikinci yarısını Babil'de tutsak olarak geçiren İsrailoğulları Kudüs'e dönerken, bunların başını gene Benjaminler çekmişti. Fakat 4. yüzyılda Benjaminler, Yahudi inancından çıktıkları için diğer kabilelerle çatışmış, birçoğu öldürülmüş, sağ kalanları ülkelerini terk etmek zorunda kalmıştı. Önce ***Fenikeliler'***e sığınmış, sonra denize açılıp Anadolu'nun Ege kıyılarına göçmüş, bir bölümü oralarda kalırken diğerleri Balkanlar üzerinden Batı'ya doğru ilerlemiş, sonunda **Galya**'ya ulaşarak orada yerleşmişti.

Bu soy ağacı çizimlerinin doğru olduğu kanıtlanamaz. Bulunmuş olanlar ancak yüz yıl kadar eskidir fakat daha eski tarihli çizimlerden kopyalandıkları bellidir. Asıl önemli nokta bunların "doğru" olup olmadığı değildir. Bu savın "gerçek" olarak benimsenip, bu benimseyişin yüzyıllar boyunca çeşitli dinsel ve politik olayları etkilemiş olmasıdır.

Godfroi de Bouillon'un asıl niyeti, *"Kutsal Topraklar"*ın Müslümanların elinden alınarak Hıristiyanlığa mâl edilmesi değildi. Bu görünüm altında Haçlıların desteğiyle, kendi ana yurdu saydığı ülkeyi ele geçirmekti. Amaç bir toprak parçasını elde etmekle sınırlı olmasa gerekti. Orada, o toprak parçasından çok daha önemli, çok daha değerli bir şey vardı. Amaç onu ele geçirmekti.

Kudüs'teki Siyon Tepesi **Godfroi de Bouillon** için çok önemliydi. Bu nedenle 1090 yılında kurduğu örgüte **Prieuré de Sion** adını vermişti. Bu örgütün ülküsünün ise Yahudiler ile hiçbir ilgisi yoktu. Fakat Merovenjler ile ilgisi vardı; Benjaminler ile ilgisi vardı. Süleyman Mabedi ile ilgisi vardı.

Siyonizm teriminin ansiklopedilerdeki tanımı ***"Yahudilerin Filistin'de bir bağımsız devlet kurma ülküsü"*** olarak verilir. Bu terimin 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıktığı benimsenir. Fakat bu ülkünün doğrudan Yahudiler ile bir bağlantısı yoktur.

Yahudilerin, 19. yüzyıl sonlarına doğru kurulmuş olan **Alliance Israilité Univérsél** adlı örgütleri Siyonizme âlet edilmiştir. Burada bir ***"çıkar birliği"*** söz konusudur.

Asıl Siyonizm **"Prieuré de Sion"** adlı kurumun ülküsüdür. Fakat Yahudiler, amblemleri olarak benimsedikleri 6 kollu yıldıza da "Siyon" adını verdikleri için, kendi politik ülkülerine de Siyonizm denilmesine ses çıkarmamıştır.

Tapınakçıların arkasında **Prieuré de Sion** adlı örgütün yer aldığı bilinmeyen bir şey değildir. Fakat 12. yüzyıl sonlarına doğru Prieuré de Sion ile Tapınakçıların arası açılmıştır. Bunun üzerine Prieuré de Sion, kendi ülküsü doğrultusunda başka kurumları kullanmaya başlamıştır. Bunlardan biri de ***"Rose-Croix Veritas"*** adlı bir gizli örgüttür.

Prieuré de Sion'un başında önce Avrupa'nın birtakım ünlü soylularının bulunduğu görülür. Bunlar hep **Merovenjler'**in soyundan gelme kişilerdir. Aradan üç yüzyıl geçtikten sonra, Siyonizmin ülküsüne yalnızca politik entrikalarla ulaşılamayacağı anlaşılmıştır. **Sandro Philipepi** (Botiçelli), ardından **Leonardo da Vinci** Prieuré de Sion'un başına geçince, özellikle alşimistler, okültistler ve sanatçılar bu örgütün maşası olmuştur.

Protestanlığın doğuşuyla birlikte Prieuré de Sion'un tutumunu gene değiştirdiği görülür. Bu kez, Fransa Krallığı'nı değil, Katolik Kilisesi'ni ele geçirebilmek için bir uğraşı başlamıştır. Bu da yürümeyince, Prieuré de Sion bu kez bilim adamlarına yönelmiştir. Nitekim 1595 yılında bu örgütün başına ünlü bir bilim adamı ve Rozikrusiyen olan **Robert Fludd** gelir. 17. yüzyıl başında Rozikrusiyenler ile Prieuré de Sion âdeta özdeşleşir. Nitekim Rozikrusiyen Tarikatı'nın kurucusu olarak nitelendirilen **Johann Valentin Andreä** da Prieuré de Sion'un önderlerindendir. Onu 17. yüzyılın ünlü bilim adamı, **"Royal Society"** adlı bilimsel araştırma kurumunu oluşturan **Robert Boyle** izler. 1703 yılında Royal Society'nin başkanlığına gelecek olan **Sir Isaac Newton**, daha önce Prieuré de Sion'un başına geçmiştir.

Masonluğun tarihinde 1703-1727 yılları arası, ***"Royal Society, Rozikrusiyenlik ve Masonluğun sıkı sıkıya bağdaştığı bir dönem"*** olarak nitelenir. Bu üçgenin ortasında Prieuré de Sion'un yer aldığı açıkça bellidir.

Newton'u bir ünlü fizik bilgini olarak tanırız; felsefeyle de yakından ilgilenmiş olduğunu pek bilmeyiz. Ünlü bilimsel kuramını, Katolik Kilisesi'nin dogmalarıyla çelişkili, ***Deizm*** ilkelerine yatkın, kendine özgü bir inanç ile bağdaştırmıştır. Evreni bir ***"Ulu Makina"***ya benzetip bunun bir ***"Göksel Mühendis"*** tarafından yapılmış olduğunu ileri sürmüştür. Masonluktaki **"Evrenin Ulu Mimarı"** kavramının bu görüşün geliştirilmesiyle doğmuş olabileceğini düşünmemiz için hiçbir engel yoktur. ***"Süleyman Mabedi"*** ile ilgili olmak üzere de başlı başına bir çalışma yapmış, bir zamanlar bu mabette alşimi deneyleri yapılmış olduğunu kanıtlamaya çalışmıştır.

Newton'un kapısını aşındırmış olduğu birçok ezoterik kurum vardır. Etkin üyelerinden olduğu bilinen bu kurumlardan biri **Filadelfiyalılar Tarikatı**'dır. Böylece Newton ile Ramsay arasındaki ilişki de açıklanır.

Spekülâtif Masonlukta Ramsay pek ünlüdür ama aslında hiç de önemli bir adam değildir. Onun arkasında bir başkası vardır: Fransa'daki mason localarının ilk büyük üstatlarından biri olan ateşli Stuart yandaşı **Charles Radclyffe**.

Daha henüz Fransa'da bir büyük loca bile yokken, Radclyffe'in ***"büyük üstat"*** olarak anıldığı bilinir. Aslında bundan dokuz yıl sonra yapılacak bir göreve getirme töreniyle gerçekten de ***"Fransa'daki Locaların Büyük Üstadı"*** unvanını alacak, bu törende Ramsay ünlü söylevini verecektir. Demek oluyor ki, Ramsay'ın şövalyeliği gibi Radclyffe'in büyük üstatlığı da bir başka yerden gelir: Charles Radclyffe, Newton'dan sonra Prieure de Sion'un büyük üstadı olmuştur.

Tüm bunlar birleştirilince, tarihteki ilk İskoç Riti'nin asıl kuruluş amacı şöyle ortaya konulabilir: ***"Prieuré de Sion'un ülküsünü Stuartların emelleriyle de bağdaştırarak gerçekleştirmek"***.

***

İskoç Riti, 1688 yılında İngiltere tahtını elden kaçırmış olan **Stuartlar'**ın yeniden tahta geçebilmelerini sağlamak bakımından Fransa'da etkin olarak kullanıldı. Tahtın kendi hakkı olduğunu ileri süren **Charles Edward Stuart** aynı zamanda İskoçya Büyük Locası'nın Büyük Üstadı niteliğini de taşıyarak 1745 yılında İngiltere ile giriştiği savaşta bozguna uğradı. Bunun üzerine İskoç Riti'nde Stuartlar cephesi çöktü. Masonlukta Prieuré de Sion'un çıkarlarını gözetebilecek tek bir örgüt kalmıştı. Bu da Almanya'da **Baron von Hund** yönetimindeki **Sıkı İzleyiş Riti**'ydi. Radclyyfe İngilizler tarafından yakalanıp idam edilince, Prieuré de Sion'un başına geçen **Charles de Lorraine**, gizlice Baron von Hund'a elinden geldiği kadar desteklemekteydi.

Baron von Hund, tüm yaşamı boyunca Masonluğu **"Bilinmeyen Üstler"** adını verdiği gizli kişilerin yönettiğini savunmuştu. Bu bilinmeyen üstlerin kim olduğu anlaşılıyor.

Charles de Lorraine, ünlü Avusturya İmparatoriçesi **Maria-Teresa von Habsburg**'un eşi François de Lorraine'in kardeşidir. İmparatoriçenin küçük kardeşi Marie-Anne von Habsburg ile evlenmişti. Bu arada ülkesini önce Fransa Kralı Louis XIV'e,ondan sonra da Prusya Kralı **Friedrich II**'ye kaptırmıştı. Fakat birkaç yıl sonra, o sıralarda yeniden canlandırılan ***"Tötonik Tarikatı"***nın başına geçtiği görülür. Prieuré de Sion, karmakarışık durumu nedeniyle artık pek bir işine yaramayacağı görüşüne vararak terk etmiş olduğu Masonluğun yerine Tötonik Tarikatı'nı kullanmaya yönelmişti. Nitekim 1780 yılında Marie-Theresa'nın en küçük oğlu **Maximilian von Habsburg-Lorraine**, amcasından sonra her iki örgütün birden başına geçti.

Maximilian von Habsburg-Lorraine ***"kültür adamları"***nı seçip kullanmaya girişti. 1801 yılında örgütün büyük üstadı olan **Charles Nodier** bu kurumun Büyük Fransız Devrimi sırasında yitirilmiş olan belgelerini yeniden derleyip toparladı. Günümüzde bile çeşitli Hermetik, okült, kabalistik ve diğer ezoterik nitelikli kitap ve belgelerinin zenginliğiyle ünlü olan Arsenal Kitaplığı, yıllarca Charles Nodier ve yardımcıları tarafından didik didik edildi. Bu kişilerin arasında **Victor Hugo**, **Honoré de Balzac**, **François René de Chateaubriand**, **Eugène Delacroix**, **Alphonse de Lamartine** gibi ünlü yazarlar da vardı.

1844 yılında Prieuré de Sion'un yönetimini **Victor Hugo** devraldı. Bu dönemde yine Masonluğun, bu kez özellikle **Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti**'nin kullanılması tasarlanmıştı. Nitekim Victor Hugo ile Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti Fransa Yüksek Konseyi'nin ileri gelenlerinden kimileri bu doğrultuda anlaşmışlardı.

Bu anlaşma, ***"Siyon İleri Gelenleri'nin Protokolleri"*** *(Protocoles du Vieux de Sion)* adını taşır. Özellikle antisemitist ve antimasonik çevrelerde kısaca **"Siyon Protokolleri"** olarak anılır. Birtakım politik ve sosyal programlar içerir. Antisemitistler, bunların *«Yahudilerin uluslararası boyutta çevirmekte oldukları dalaverelerin bir kanıtı»* olduğunu ileri sürmüştür. İlgisi yok!... Çünkü bu belgelerin içeriğindeki bazı anlatımlar, kesinlikle Yahudilerin ilkeleri ve ulusal ülküleriyle uyuşmaz hatta çelişki gösterir.

Bu belgelerde, özetle şöyle bir programın tasarlanmış olduğu görülür:

«Yeni bir dünya düzeni kurmak üzere belli bir grup insan seçilecektir.

Bu grup her şeye egemen olacaktır. Yürürlükteki politik rejimlerin bir bölümünün yıkılması için karışıklık ve anarşi çıkarılacaktır. Masonluk ve benzeri kuruluşlar, Batı dünyasının ekonomik, politik ve sosyal kurumlarını ele geçirmek için kullanılacaktır.»

Burada *"bazı politik rejimleri yıkmak"* sözü özellikle Fransa'yı hedef almaktadır. Çünkü Prieuré de Sion'un ülküsü "demokrasi" ve "cumhuriyet" ile uyuşmaz; ancak ***"monarşi"*** ve ***"otokrasi"*** ile bağdaşır.

Bu belgelerin kapsamında birtakım ilginç terimler de geçmektedir: *"Masonik Krallık"*, *"Siyon Kanının Kralı"* gibi... Gelecekteki "kral"ın **Davut**'un soyundan olacağı belirtilip ***«Gerçek papa, Yahudilerin kralıdır.»*** denmektedir.

Bu sözlere âdeta at gözlüğü takmışçasına tek bir yönden bakanlar, bu anlatımları hemen Yahudilik ile bağdaştırıverir. Oysa gene bu protokollerde, sözü edilen "gerçek Papa"nın ***"uluslararası bir kilisenin babası"*** niteliğini taşıyacağı da belirtilmektedir. Bir tek bu yaklaşım bile bu belgelerin Yahudilik ile ilgili olmadığını, ***Hıristiyanvarî*** bir tutumun benimsendiğini gösterir. Fakat bu ne Katolik, ne Ortodoks, ne Protestan mezheplerinin tarzıdır. Burada özgün Hıristiyanlık söz konusudur. Kendisine **"Yahudilerin kralı"** denen kişi **İsa**'dır. Fakat burada İsa, Hıristiyanlıkta sonradan benimsenmiş olduğu gibi ruhu gökyüzüne çıkmış bir peygamber değildir; o bir önder, bir örnek kişidir. Ölümlü bir insandır. Bu İsa'nın nitelikleri **"Kathar inancı"**na uyar.

Siyon Protokolleri'nin kaynağı üzerinde bilimsel yöntemler uygulanarak incelemeler yapılmıştır. Ortaya şöyle bir sonuç çıkmaktadır: ***"Bu protokoller bir özgün yazılım değildir. Bunların düzenlenmesinde birtakım başka kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu kaynaklar da Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin kimi yüksek derecelerinin ritüelleridir."***

***

Kimileri Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Prusya Kralı **Friedrich II** tarafından kurulmuş olduğunu savunur. Üstelik bu sav, ritin kurulduğu söylenen tarihten 40 yıl kadar sonra ortaya atılmıştır.

18. yüzyıl ortalarında Fransa'da Masonluk Prieuré de Sion'un amaçlarından sapmış, bambaşka bir kimlik edinme yolunu tutmuştur. Nitekim bu yüzden Prieuré de Sion Masonluğun yakasını bırakmıştır. Fakat şimdi, gene bir fırsat çıkmıştır. Hemen hemen herkesin saygı duymuş olduğu **Friedrich II**'nin kişiliğinden yararlanıp bu rit onun tarihsel önderliğine bağlanacak olursa, yine Prieuré de Sion'un amaçlarına hizmet etme doğrultusunda kullanılabilir.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti asılında Amerika kıtasında oluşturulmuştur. 1801 yılında Charleston'da kurulan ilk yüksek konseyin büyük komandörü olan, üç yıl sonra Fransa YüksekKonseyi'ni kuran **Comte de Grasse-Tilly**'nin ne zaman ve nerede bu ritin 33. derecesini almış olduğu hiçbir yerde belgelenerek kanıtlanamamıştır.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Amerikan kaynaklı yazınında Friedrich II pek önemsenmez. Avrupa kaynaklı masonik yazında, ise, ***Büyük Fransız Devrimi***'nin etkisi nedeniyle ritin ilk yüksek konseyinin kurulmasına bir türlü olanak bulunamadığına değinilir. Bu hiç de inandırıcı bir gerekçe değildir. Çünkü bu rit Berlin'de kurulmuşsa, Büyük Fransız Devrimi'nin buna etkisi olamaz.

Fakat önemli bir konu daha vardır: ***«Amerikalı masonlar, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'ndeki derecelerin ritüellerini nereden bulmuşlar?»***

Bu dereceler ne sonradan oluşturulmuştur ne de Amerikan kaynaklıdır. Bunlardan kimileri ***"İskoçya'nın Eski Büyük Riti"*** *(Grand Rite ancien de l'Ecosse)* ile ***"Fransa Metropolitan Şapitri"*** *(Chapitre Metropolitain de France)* adını taşıyan masonik dereceler derlemelerinden, kimileri de 18. yüzyılın ikinci yarısında başta Fransa olmak üzere Avrupa'da uygulanmakta olan diğer mason ritlerinden alınmıştır.

1834 yılında, Fransa Yüksek Konseyi'nin üyesi olan sekiz mason Friedrich II tarafından düzenlenmiş olduğunu ileri sürdükleri bir belgenin kendilerince doğruluğu onaylanmış bir kopyasını çıkarmıştır. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin kuruluşuna ilişkin tek belge budur. Bu belgenin altını imzalarken **"DEUS MEUMQUE JUS"** terimini kullanmışlardır. Dünyadaki tüm yüksek konseylerin **çift başlı kartal** biçimindeki amblemlerinin hemen altında bir döviz olarak yer alan bu terim, ne anlamda kullanıldığı bakımından, öteden beri bir sorun olagelmiştir.

Latincedeki sözlük anlamı bakımından Türkçeye çevrilecek olursa, bunun karşılığı ***"Tanrı ve Benim Hakkım"*** olarak verilir. Fakat bir "özdeyiş" niteliği taşıyan bu söz ile ne denilmek istendiği tam olarak belirgin değildir.

Friedrich II, bu sözü Birleşik Alman Orduları'nın bir dövizi olarak kullanmıştır. Bunun bir geçmişinin, bir kökeninin olması gerektiği düşünülüp konu biraz kurcalanacak olursa, önce **Tötonik Şövalyeler'**e, giderek Birinci Haçlı Seferi'ne kadar uzanılır.

Bu deyiş, **Godfroi de Bouillon**'a bağlanır. Çünkü Godfroi de Bouillon Kudüs'e Tanrı'nın kendine verdiği hakkı elde etmeye gitmiştir.

***

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin çeşitli derecelerinin hemen hemen hepsinde bir tarihsel öykü anlatılır, hatta bir tiyatro oyunu gibi canlandırılır. Bunların birer alegori olduğunu söyler dururuz. Çoğu Tevrat ve İncil'den esinlenmeli olan bu öykülerin aslında varsayımsal oldukları belirtilir. Nitekim bu öyküler, Tevrat ve İncil'deki anlatımlara tıpatıp uymaz. Bunlarla söylenmek istenen şeyleri çıkarabilmek için, ***"simgeci bir yaklaşım"*** ile yorumlamak gerektiğini eklenir.

Ancak, bu öykülerin yazılmış oldukları zamanlardaki koşullar ile yazarlarının niyetlerinin gerektiğince bililinmediği göz ardı edilir. Yaşanılan dönemin düşünü yapısına, anlayışlarına, içinde bulunulantopluluğun törelerine ve çağdaş ilkelere göre değerlendirmeler yapılır.

Alegori, çok eski bir anlatım tarzıdır. Fakat "herhangi bir yerde ve herhangi bir zamanda geçerli" değildir. Belli bir topluma ve belli bir zaman dilimine özgü olmak üzere yazılır. Daha sonraki zaman dilimlerinde, daha başka toplumlarda değişik anlamlara çekilerek değerlendirilir. Bu da yanlış olur.

Acaba Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin çeşitli derecelerdeki ritüellerinde yer alan öyküler, simgeler, sözcükler ve özdeyişler, bugün onlara verilen anlamları da taşıyabilmek amacıyla, geleceği de düşünerek mi düzenlenmiştir?

Kaldı ki, bu öykülerin birer alegori olduklarını benimsemek acaba ne denli doğrudur?... Bunların, yazıldıkları dönemde perde arkasında tutulması öngörülen özel amaçlarla düzenlenmiş olmaları olasılığı yok mudur?

Son yılların antimasonik girişimcilerinden Amerikalı John Ankerberg, mason ritüellerinin kapsamlarını Tevrat ve İncil ile karşılaştırıp, Masonluğun Hıristiyanlığa aykırı, kendi başına bir din olduğunu ileri sürdü. Eğer konuya salt Hıristiyan dogmaları açısından bakılacak olursa, Ankerberg'i haklı görmek gerekir.

Ritüellerdeki anlatımlar, aslında Hıristiyan olmakla birlikte inançlısı oldukları dinin ayrıntılarını pek iyi bilmeyen masonların ruhlarını okşamış olabilir. Onları, Masonluğun öğretiminin, temelini dinsel öğelerden alan, özellikle Hıristiyanlık ile uyumlu bir dizge olduğuna inandırabilir. Hıristiyan olmayanları ise hayli rahatsız edebilir.

Ritüellerin içeriğini, ilgili masonik örgütün benimsediği ilkelerin ışığında, çağın gerektirdiği yaklaşımla yorumlamak, anlatılanları birer alegori olarak alıp bunlardan töresel iletiler çıkarmak, bunları çağdaş koşullara uyarlamak yetmez. Bunların hangi zaman diliminde, kimlerce, hangi koşullar altında, ne tür eğilimlerle, hangi amaçla yazılmış olduğunu da bilmek gerekir.

Antimasonik cephelerin savlarında, mason ritüellerinde Süleyman Mabedi ile ilgili birtakım konulara değinilmesi, Masonluğun Yahudilik ile özdeş bir kurum olduğunu gösteren delillerden sayılmıştır. Bu sav gülünçtür. Bu, Yahudilerin gerek dinsel gerekse toplumsal özelliklerini ya bilmemek ya da bilmezden gelmektir. Masonluğun Yahudilik ile bağlantısının olduğu gösterilmek istenirse, bunun için ritüelleri çok daha geniş bir boyutta incelemek, yüksek derecelerin ritüellerini de ortaya sermek gerekir. Çünkü Tevrat'tan esinlenilerek düzenlenmiş öyküler, Süleyman Mabedi ile kalmaz. Bunun hem bir öncesi hem de sonrası vardır.

Genç masonlar hep sorar: ***«Peki ama neden Süleyman Mabedi?»***

Bunun yanıtı, bir karşı soruyla verilebilir: *«Başka bir öneriniz mi var?»*

Aslında bu soru geniş kapsamlı olmalı: ***«Neden Tevrat?»***

Çünkü Prieuré de Sion'un savları, ancak Tevrat'ın belli noktalarının üzerine özenle vurularak desteklenebilir.

Ritüellerde kimisi birbirleriyle ilgili, kimileri bağımsız birçok öykü vardır. Süleyman Mabedi, hepsinin arasında bir kilit noktası gibidir.

Bu mabedin en önemli yeri, sonradan Latincede ***"Sanctum sanctorum"*** *(Kutsalların kutsalı)* adıyla anılmış bölmedir. Asıl önemli olan da bunun hemen altında yapıldığı söylenen bir ***"Gizli Bölme"***dir.

Yer altındaki bu diğer bölmenin nerede olduğu, oraya nasıl ulaşılabileceği bilinmez. Süleyman'ın hazinesi ve Yahudilerin kutsal emanetleri burada korunur. Bunların arasında özdeksel olanlar gibi tinsel değeri olan şeyler de vardır.

Süleyman Mabedi M.Ö. 10. yüzyıl ortalarında yapılmıştır. M.Ö. 6. yüzyıl ortalarında yerle bir edilmiştir. Sonradan o gizli bölmeyi arayan çok olur ama hiç kimse oraya ulaşamaz.

Kimi ritüellerde *"Tanrı'ya şükür, onu bulduk!"* anlamına gelen bir söz geçer. Bu sözü kimlerin söylediği, neyi bulmuş oldukları için söylendiği belli değildir. Yapılabilecek her açıklama aslında bir yorumdur.

Anlaşılan çok önemli olarak nitelendirilen yitik bir şey vardır. Bunun ritüelde bir ***"sözcük"*** olduğu söylenir.

Kimi yerde bir ***"yitirilmiş taş"*** konu edilir. Bu çok değerli bir sır, belki de salt özdeksel değeri olan bir hazine olsa gerektir.

Bundan sonra da bir masona sürekli olarak arayışta bulunması önerilir. Neyi araması gerektiği, nasıl arayacağı söylenmez.

Peki ama yitirilmiş olan şey -her ne ise- sonradan birilerince bulunmuşsa, gene aranmasının önerilmesi nedendir?

Bu soruya kesin bir yanıt verilemez. Ancak yorum yapılabilir. O şeyi bulmuş olanlar, onu bir başka yere gizlemiş olsalar gerektir. Bu kez de sonradan gizlenmiş olduğu yere ilişkin bilgiler yitirilmiştir ya da saklanmaktadır.

Bu öykülerin bir bölümü diğer mason ritlerinde de yer alır. Bu nedenle, özellikle 19. yüzyıl başlarında, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin kendi jüridiksiyonlarındaki egemen yönetici otoriteler, ritin Süleyman Mabedi ile öyküleri işleyen aşamalarıyla ilgilenmez olmuştur. Öyküler bakımından bu aşamada gelinen nokta, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 16. derecesidir. İngiliz Masonluğu Sistemi'ndeki ***Şahane Kubbe*** ya da ***Royal Arch*** derecesi de bu aşamada noktalanır.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 17. derecesinin, diğer mason ritlerinde tam bir karşılığı yoktur. Bu derece, İncil'in sonundaki "Vahiy" adlı bölümden esinlenilerek oluşturulmuştur. Batı Anadolu'da Hıristiyanlığın yedi kilisesinin kuruluşuyla bağlantılıdır. Buna bakarak, Hıristiyanlık propagandası yapıldığı kanısına kapılabilirsiniz.

Oysa burada, açıkça söylenmese de bir sezdirme vardır. Bu da Orta Çağ'da dilden dile dolaşmış olan bir söylentidir. **İsa**'nın çarmıha gerildikten sonra hemen ölmediğine, **Arimatealı Yusuf**'un yardımıyla Meryem ve Magdalena ile birlikte Anadolu'ya geldiklerine, sonra bir gemiyle Fransa'nın güneyindeki **Languedoc**'a gittiklerine, İsa'nın orada çoluk çocuğa kavuştuğuna dair söylenti yani Kathar inancının temellerinden biri.

***

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 17. derecesi bir istisna sayılacak olursa, 18. Rozkrua Şövalyesi derecesine kadar olanlar başka ritlerce de paylaşılmış olduğu için, ritin asıl öğretiminin 19.-30. derecelerde çalışan atölyesinde yer aldığını söyleyebiliriz. Bu atölyeye "areopaj" adı verilmiştir.

Areopaj sözcüğü, Yunancadaki ***"arius pagus"*** teriminden türetilmiştir. Bu ise, Antik Yunan'da Atina'daki yüksek yargı kurulunun adıdır. Bu kurulun toplantılarını yaptığı tepe de aynı adla anılmıştır.

Bir yüksek yargı kurulu ne yapar; böyle bir kuruldan ne yapması beklenir?

Bu sorunun yanıtını *«Suçluları yargılar ve gerektiğince cezalandırır.»* diye verecek olursak, işi çok basite indirgemiş oluruz. Bir soru daha sormamız gerekir: *«Bu kurul ne işe yarar?»*

Bunun yanıtı da şöyle verilebilir: Yasaların yaptırımcılığını korumaya ve suç işleme eğilimlerini azaltmaya yarar.

«Yalnızca bu kadar mı?... Böyle bir kurulun bireyler ya da topluluklar arasında doğan uzlaşmazlıkları gidermek bakımından herhangi bir işlevi yok mudur?»

Yanıt: Elbette vardır.

Soru: *«Peki, o zaman bu kurulun asıl işlevinin adaleti sağlamak olduğu söylenebilir mi?»*

Yanıt: Evet!

İşte, zaten anahtar terim bu: ***Adaleti sağlamak.***

«Bu kurul hangi adaleti sağlayacak?... Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin örgütlenmiş olduğu her bir ülkedeki genel adaleti mi?»

Böyle bir şey düşünmek yalnızca saçmalamak olur. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin hiçbir organının, böyle bir yetkisi ya da savı olmamıştır. Söz konusu adalet, ritüelik öğretimin içeriğinde yer alır. Bu, herhangi bir ulusa ya da topluma özgü bir adalet değildir. Bu, toplumlar üstü, evrensel olduğu söylenen ama tüm dünyayı içermeyen bir adalettir. Bunda "haklar" söz konusudur. Birilerinin ellerinden alınmış olan birtakım hakları vardır. Söz konusu türe, onların haklarına yeniden kavuşmalarının sağlanmasıdır.

Bu "birileri", **Kutsal Roma İmparatorluğu** tahtının sahipleridir. Onlar, şimdi çoktan ortadan kalkmış gibi görünse de aslında var olan **Fransa Krallığı**'nın varisleridir. Onlar, yüzyıllarca önce çevrilmiş olan entrikalar sonucunda güçleri ellerinden kapılmış **Franklar'**dır. Onlar, soyları çoktan tarihe gömülmüş sanılan fakat günümüzde de varlığı süren **Merovenjler'**dir. Onlar, Merovenjler ile tarihsel kan bağı olan **Stuartlar'**dır. Onlar, bu hakların yeniden sağlanması uğruna can vermiş olan **Tapınakçılar'**dır. Onlar, Kudüs'ün asıl sahipleri olan **Benjaminler'**dir.

****

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 19. derecesiyle birlikte, tarihsel izlenimli öyküler sürer. Bunların kronolojik bir sıra izlemez. Tevrat'tan ve İncil'den esinlenmeler elbette gene çoğunluktadır. Fakat bu kitaplarda anlatılanlarla hiçbir ilgisi olmayan öykülere de rastlanır. Yer yer, Orta Çağ'ın kimi Hıristiyan din adamlarının sınırlı bilgileriyle ve salt dinsel bir yaklaşımla yazmış oldukları tarih kitaplarını, ayrıca gene Orta Çağ'da kimi halk ozanlarının dile getirdikleri efsaneleri birer kaynakça olarak kullanıp düzenlenmiş öyküler de vardır. Bunlar, çeşitli simgelerle, sözcüklerle, özdeyişlerle donatılmıştır.

Herhangi bir derecenin öyküsü, simgeleri, sözcükleri ve özdeyişleri, ritin tüm öğretimini anlayabilmek bakımından yetersizdir. Çünkü bunlardan her biri, ayrı ayrı ve genellikle bağımsız gibi görünmekle birlikte, aslında bir bütünün parçalarını oluşturur. İçlerinden hiçbiri, tek başına incelendiğinde ritin öğretimini yansıtmaz. Her birinin kapsamı, bir bulmaca gibi bölünmüş olan bir tablonun, ancak bitiştirildiklerinde tümü ortaya çıkan parçaları gibidir.

Areopaj derecelerine gelmiş olan bir mason, yükseldiği her bir derecenin ritüelik içeriğini diğerlerinden bağımsız olarak değerlendirecek olursa, ritin öğretiminin tümünü kavrayamaz. Bunun tümünü kavrayabilmek için 30. dereceye varmış olmak, sonra da önceki derecelerin hepsini birleştirip tümüne bir arada bakmak gereklidir.

Üstelik bu derecelerden herhangi biri, diğerlerini göz ardı ederek incelenecek olursa, tümüne ilişkin yanlış bir kanıya kapılma olasılığı da vardır.

Örneğin belli bir derece için *«Burada açıkça Hıristiyanlık propagandası yapılıyor.»* denilebilir. Oysa bu bir başka dereceyle birleştirildiğinde, önceki kanı *«Burada aslında Hıristiyan dininin yanılgıları vurgulanıyor.»* biçiminde değiştirilebilir. Bunlara bir derece daha eklenirse, bu kez *«Katolik mezhebinin dogmalarına karşı Kathar inancı yüceltiliyor.»* diye bir yargıya varılabilir.

***

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin yüksek konseylerinden birçoğu, ritin tüm derecelerinde ayrı ayrı ritüelik çalışma yapılmasını gereksiz bulmuştur. Türkiye Yüksek Konseyi de bunlardan biridir. Gerçi ritüelik çalışması yapılan her bir üst derecede zaman zaman arada kalmış olan derecelerin kapsamları üzerine özet bilgiler verilir. Fakat bu pek yetersiz kalır. Bu özetlemelerle ritin öğretiminin bütününü kavramak olanaksızdır.

Burada "ritin öğretiminin bütünü" sözü özellikle 18. ve biraz da 19. yüzyıldaki kapsamıdır. Hatta bunu bir öğretim değil, bir **öğreti** *(doktrin)* olarak nitelemek belki daha uygun düşer.

Masonik öğretimin kapsamında sık sık çeşitli sözcükler ve özdeyişler vardır. Bu yalnızca Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'ne özgü bir olgu değildir. Sözcükler ilgili oldukları derecenin öğretimiyle bağlantılı bir "parola" niteliği taşıyabilir. Bazıları ritüelde geçer; bazıları bir simgenin kapsamında görülür. Birkaç sözcükten oluşan bir özdeyiş, baş harfleri alınarak kısaltılmış olabilir.

Areopaj derecelerindeki özdeyişlerden çoğu Latincedir. Her birinin belli bir sözlük anlamı vardır. Fakat bunun ardında ne denilmek, nasıl bir ileti verilmek istendiği, çoğu kez kesin değildir. Bunların açıklamaları genellikle birer yorumdur. Nereye çekerseniz öyledir. Bunlardan her biri, kendi başına, diğerleriyle bağlantısız olarak yorumlanabilir. Fakat bu yöntem kişiyi yanıltabilir, bütünü kavramayı engeller.

Ritüellerdeki öyküler, simgeler, sözcükler, öz deyişler çoğunlukla hep aynı çevrenin ezoterik, dinsel, töresel ve kültürel öğelerinden alınmadır. Kudüs, bu yörenin tam ortasına oturur. Bu yörenin uzantıları doğuda İran'a, kuzeyde Karadeniz'e, güneyde Mısır'a, batıda ise İskoçya'ya dek uzanır. Böylece, **Kutsal Roma İmparatorluğu**'nun ülkesel sınırları betimlenmiş olur. Günümüzde böyle bir imparatorluğun varlığı söz konusu değildir. Bu yalnızca kimileri için bir ülküdür.

Bu öykülerin her biri ayrı ayrı değil, aralarında bağlantılar yoksa da "tümü bir arada" değerlendirilmelidir.

Böyle bir değerlendirme yapılınca, bunların aslında hiç de töresel nitelikli birer alegori olmadığı, "gerçek" sayılamasalar bile belirgin bir politik amaç taşıdıkları, bu doğrultuda bir ileti vermeye yöneldikleri ortaya çıkar.

Gerek özdeyişlerle gerekse öykülerle ne denilmek, ne anlatılmak istendiği, ancak derecelerin tümünün birden değerlendirilmesiyle ortaya çıkabilir.

18 ve 19. yüzyıllarda geçerli olan masonik töre uyarınca, alt derecelerdeki masonlar, kendilerinden daha yüksek derecelerdeki masonların sözlerini dinler, onlara güvenir, bağlı kalır, dediklerini yapar, yönergelerine uyar. Nitekim bu yüzden genel olarak İskoç ritlerinde kesin bir hiyerarşi ve bir otokratik düzen kurulmuştur. Adı her ne olursa olsun, ritin egemen yönetsel organının, en üst dereceyi almış masonlardan oluşmasının öngörülmüş olması bundandır.

Üstlere ve onların verecekleri görevlere bağlılık, bir masonun en yüce erdemi olarak nitelendirilmiştir. Yüksek dereceli masonlar, anlattığımız gerçekleri bilmeseler de, bu doğrultudaki adaletin sağlanabilmesi yolunda çalışmak gerektiğine inanırlarsa, tüm dünyaya yaygın bir topluluk olan Masonluk, amacın gerçekleştirilebilmesi doğrultusunda kullanılabilir.

Siyon Protokolleri olayı, bunun en açık göstergelerinden biridir. Böyle olunca, antimasonik bir yazarın **"Mason İmparatorluğu"**ndan söz etmesi yabana atılamaz.

Gerçi antimasonik eğilimliler konuyu bambaşka bir yönden ele alıp saptırmaktadır; perdenin arkasını görmediklerinden, Masonluğu Yahudilik ile bir tutup özdeşleştirmeye kalkışılmakta, böylece duygu sömürüsü yoluyla kamuoyunda Masonluğa karşıt bir tutum takınılmasını sağlamaya çalışırken büyük bir yanlışlık yapılmaktadır. Oysa işin ardında eski bir imparatorluğun gene canlandırılması umudu vardır.

****

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Türkiye Yüksek Şûrası, 1909 yılında kendisine verilmiş olan ritüellere hemen hemen seksen yıl körü körüne bağlı kalmıştır. Ancak yakın geçmişimizde Türkiye Yüksek Konseyi "devrimsel" olarak nitelenebilecek bir değişim göstermiştir. Önce çağımızın ve kültürümüzün gereğine uyarak temel ilkelerini belirlemiştir. Ardından çalışma kurallarını içeren iç tüzüğünün üzerinde gereken değişiklikleri yapmıştır. Sonra atölyelerinde uygulanmakta olan ritüellerin tümünü yeni baştan düzenlemiştir.

Günümüzde Türkiye Yüksek Konseyi'nin atölyelerinde uygulanan ritüeller ile Batı ülkelerinin çeşitli yüksek konseylerinin ritüelleri arasındaki farklılıkların, benzerliklerden daha çok olduğu söylenebilir.

Türk mason örgütleri, öteden beri Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde çalışır ama Türkiye'deki masonlariçin "İskoç Riti" yalnızca geleneksel bir kavramdır.

Türkiye'deki Masonluk, örgütsel bakımdan tümüyle ulusaldır; ilkeleri ve amaçları bakımından evrenseldir.

Türk Masonluğu, Türk halkına yaban hiçbir ülkünün ya da öğretinin izinde gitmemiştir, gitmez.

Türkiye'de bu hep böyle olmuştur; böyle olması beklenir. Fakat Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Batı ülkelerindeki durumu farklıdır. Çünkü o ülkelerde, Masonluğa niçin, hangi gerekçelerle yerleştirilmiş olduğu masonların birçoğu tarafından hiç de bilinmeyen öğeler, oldukları gibi korunmaktadır. Ritüellerin içeriğini çağdaş bulguların ışığında inceleyip, çağın gereklerine uygun bir tarzda yeni baştan düzenlemeye girişen yoktur.

Zaten böyle bir şeyin yapılmasına karşı gerekli önlem başından alınmıştır. Tüm mason ritlerinin egemenliği dünya çapında geçerli bir otoriter organı vardır. Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde ise her yüksek konsey kendi başına bir bağımsız egemen otoritedir. Tarihte tek bir kez (1875 yılında) dünya yüzündeki tüm yüksek konseylerin bir araya getirilmesine çalışılmış, bu ancak sınırlı bir düzeyde başarılabilmiş, düzenlenen konvanda alınan kararları benimseyenler de benimsemeyenler de olmuştur. Bundan sonra dünyadaki tüm yüksek konseyleri bir araya getirmek olanaklı değildir.

Dolayısıyla her yüksek konsey, yaklaşık iki yüzyıldan beri olduğu gibi, kendi bildiğini okuyacaktır. Böylelikle, bunlardan birçoğu, farkında bile olmadan **Prieuré de Sion** adlı örgütün ülküsünün peşinde koşmayı sürdürecek gibi görünmektedir.

Daha ayrıntılı bilgi isteyenler için okuma önerisi:

- Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar – Birinci Kitap
- Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar –İkinci Kitap
- Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar –Üçüncü Kitap